

Al weer een aantal maanden geleden hebben de meesten van U de "Handleiding en atlas voor het medewerken aan de European Invertebrate Survey" gekregen. Anderen hebben op een andere wijze blijk gegeven van belangstelling voor het E.I.S.-project in Nederland. Sinds het verschijnen van de handleiding heeft U geen nadere mededelingen meer van ons ontvangen over de wijze waarop U kunt gaan bijdragen in het project. Het ligt in ons voornemen enkele keren per jaar de medewerkers door middel van nieuwsbrieven op de hoogte te brengen van de stand van zaken bij de diverse deelprojecten. In deze eerste aflevering willen wij vooral ook het één en ander over de opzet duidelijk maken. Het is namelijk uit de reacties gebleken dat dit in de handleiding onvoldoende duidelijk is geschied.

Eén van de meest essentiële punten is dat het niet de bedoeling is dat U zich aanmeldt bij het Centraal Bureau als inventarisator van een bepaald gebied voor zoveel mogelijk insektegroepen, maar dat U zich (eventueel via het Centraal Bureau) bij de coördinatoren van de diverse diergroepen meldt voor medewerking aan die bepaalde groep. Ook zal het uit organisatorische overwegingen meestal niet mogelijk zijn dat U meteen alle gegevens inzendt; in het algemeen zal maar aan een vrij klein aantal soorten tegelijkertijd worden gewerkt. Bij de beschrijvingen van de projecten kunt U meer gedetailleerde gegevens hierover vinden.

-O-O-O-O-

#### HET MEEWERKEN AAN HET E.I.S.-PROJECT IN NEDERLAND

Het betekent een groot verschil of men wil meewerken aan een reeds bestaande (eventueel: in oprichting zijnde) werkgroep of zelf een nieuwe diergroep wil gaan bewerken en dus zelf een werkgroep wil gaan oprichten.

##### a. Meewerken aan een bestaande werkgroep

Werkgroepen leggen zich toe op de verspreiding en oecologie van één diergroep. Getracht wordt een "overzichtelijke" eenheid te bewerken; dat kan een orde zijn (libellen), een min of meer oecologisch

afgescheiden gedeelte van een orde (waterkevers) of een kleinere taxonomische eenheid. Werkgroepen staan onder leiding van een coördinator. Deze fungeert als de schakel tussen de medewerkers en het Centraal Bureau en draagt ook de verantwoordelijkheid voor de op te nemen gegevens.

Wanneer U geïnteresseerd bent in en kennis heeft van een bepaalde diergroep kunt U zich bij de betreffende coördinator (eventueel via het Centraal Bureau) aanmelden. U zult dan over de werkwijze van de groep nader worden ingelicht. Een werkgroep zal er naar moeten streven dat geen onjuiste gegevens het Centrale Bureau kunnen bereiken, waardoor "vervuiling" van de databank zou kunnen optreden. Bij de malacologen bijvoorbeeld is het Molluskencomité met het kritisch beoordelen van alle waarnemingen belast. Alle medewerkers van die werkgroep leggen hun waarnemingen aan dit comité voor. Andere werkgroepen dienen steeds zo georganiseerd te zijn dat de medewerkers elkaars gegevens controleren voor zij door de werkgroep voor bewerking worden ingediend. De werkgroepen zélf dragen dus de verantwoordelijkheid voor hun gegevens en niet het Centrale Bureau; de deskundigheid is immers vooral bij de werkgroepen en niet altijd bij het Centrale Bureau aanwezig.

b. Het opzetten van een nieuwe werkgroep

Wanneer U in een andere diergroep bent geïnteresseerd dan nu al wordt bewerkt (of wanneer U sterk gespecialiseerd onderzoek aan één of enkele soorten verricht) kunt U zelf een nieuw project opzetten.

In principe moet worden getracht alle personen die op dit ogenblik werken aan de betreffende diergroep bij het project te betrekken. Meer medewerkers betekent immers meer gegevens van meer vindplaatsen. Daarna moet een naamlijst van de Nederlandse soorten, met afkortingen en codenummers, worden opgesteld. Publicatiemogelijkheden voor deze lijsten (zowel in definitieve als in voorlopige vorm) zijn aanwezig. Vervolgens kan worden begonnen met verwerken van de gegevens uit collecties, literatuur en nieuw materiaal. Tijdens de werkzaamheden zal behoefte ontstaan aan het vastleggen van leg-, det-, en col-nummers. De coördinator zal er steeds voor moeten zorgen dat alle medewerkers van uitbreiding van deze nummerlijst op de hoogte zijn en dat het

Centraal Bureau eveneens alle wijzigingen gemeld krijgt.

Het is van groot belang dat initiatieven voor de bewerking van diergroepen in een zo vroeg mogelijk stadium bij het Centraal Bureau worden gemeld. Dan kan de opzet van het project optimaal worden begeleid en kan dubbel werk worden voorkomen.

-o-o-o-o-

## PROJECTEN

### Loopkevers (Carabidae)

Coördinatie: H. Turin, Instituut voor Oecologisch Onderzoek,  
Kemperbergerweg 67, Arnhem

Dit onderzoek is al een aantal jaren geleden begonnen, en is onlangs afgesloten met de publicatie van verspreidingskaarten van alle in Nederland waargenomen soorten. Alle grote bestaande collecties werden gecontroleerd en alle faunistische literatuur werd als gepubliceerd gegeven opgenomen. Door controle van het nog aanwezige materiaal konden deze literatuurgegevens vaak nog op hun juistheid worden gecontroleerd. Het is een zeer tijdrovend project geweest, maar dankzij de inspanning van de medewerkers aan dit project is ons inzicht in de verspreiding, periodiciteit en andere biologische verschijnselen nu sprongen vooruitgegaan. In het boek is ook uiteengezet in welke gebieden nog onvoldoende intensief loopkevers werden verzameld; vooral uit deze "hokken" ontvangt men gaarne materiaal en/of gegevens.

### Mollusken

Coördinatie: A.W. Janssen, Rijksmuseum van Geologie en Mineralogie  
Hooglandse Kerkgracht 17, Leiden

Er is een naamlijst van alle Nederlandse recente, aangevoerde en fossiele mollusken, met soortnummers, samengesteld door A.W. Janssen. Deze lijst is verkrijgbaar door storting van f. 4,- op girorekening 288032 van de Penningmeester van de N.M.V. te Leiden.

Er is al een lijst van verzamelaars, collecties en determinators en hun nummercodes (leg-, col- en det-nummers) samengesteld. Alle waarnemingen van mollusken worden verwerkt door het Molluskencomité (MC); men kan meewerken door het inzenden van gegevens aan de coördinator.